



ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

Zpravodaj elektrárny Dukovany

2/24

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele
regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Nový
jaderný zdroj
v Dukovanech

Občanská
bezpečnostní
komise

Rozhovor
Jaromír Jágr



Vážení obyvatelé regionu Jaderné elektrárny Dukovany,

zdravím vás se začátkem léta a přicházejícího období prázdnin, dnů volna a dovolených, na které se obvykle všichni těšíme. Pro nás energetiky bude v letošním roce toto období ve znamení odstávek pro výměnu paliva, nejdříve druhého a následně prvního výrobního bloku. Vedle plánované údržby a modernizace zařízení nás čeká příprava provozu obou bloků na zvýšený výkon 511 MW, kterého od dubna úspěšně dosahujeme už na bloku číslo 3. Roční výroba Jaderné elektrárny Dukovany by tak měla po úpravách na ostatních blocích vzrůst o cca 300 000 MWh.

Letošní léto bude také zajímavé z pohledu procesu přípravy výstavby nových bloků v Dukovanech, o kterém se podrobněji dočtete na stránkách tohoto Zpravodaje. A protože k životu a létu patří hlavně zábava a odpočinek, přinášíme také informace o plánovaných událostech v regionu a také o nabídce letních akcí a festivalů, mezi které se řadí také již tradiční Letní kino a autokino pod chladicími věžemi JE Dukovany. Těším se, že se na některém z filmových večerů nebo festivalů společně potkáme!

Přeji vám příjemné prožití jistě již naplánovaných a očekávaných dovolených, léto plné krásných a veselých zážitků v kruhu rodiny i přátel a také šťastný návrat z prázdnin, s novou energií a v plné síle do dalšího období.

Krásné léto přeje

Roman Havlín

ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

- 3** Zvýšený výkon 3. RB
Pojďte se bavit s námi
- 4–5** Nový jaderný zdroj
- 6** Cvičení hasičů na VN
- 7** Seminář Občanské
bezpečnostní komise
- 8** Jaderná maturita
- 9** Ivančice
- 10–11** Rozhovor: Jaromír Jágr
- 12** Domov bez zámku
- 13** Po stopách elektřiny
Májové setkání žen
- 14–16** Region mix
- 17** Soutěžní pro dospělé
Výtvarný koutek
- 18** Nabídka výrobků a služeb
v regionu
- 19** Soutěžní pro školáky

TITULNÍ STRANA Jaromír Jágr - foto Jan Malý

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.

Registrační číslo MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

NAPIŠTE NÁM zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin.

Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany, Tel.: 561 105 519,

E-mail: infocentrum.edu@cez.cz

GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E



Třetí blok Jaderné elektrárny Dukovany dosáhl výkonu 513 MW, poprvé v historii

Energetici v Dukovanech dosáhli plánovaného zvýšení elektrického výkonu 3. výrobního bloku – špičkově až 513 MWe. Právě třetí výrobní blok ze čtyř dukovanských bloků po ukončení série předepsaných testů, které potvrdily správnost vypočtených provozních parametrů, dosáhl za optimálních provozních podmínek historicky nejvyšší okamžitou hodnotu výroby. Roční výroba Jaderné elektrárny Dukovany by měla po úpravách, které v letošním roce čekají ještě zbývající tři bloky, vzrůst o cca 300 000 MWh.

Zvýšené hodnoty elektrického výkonu dosáhli operátoři v návaznosti na bezpečné zvýšení tepelného výkonu v reaktoru o 2,3 % na 1 475 MWt, a to bez jakéhokoliv navýšení spotřeby paliva. „Zvýšení výkonu předcházely několikaleté přípravy spočívající především v detailních analýzách a ověření bezpečnostních parametrů. Celý projekt naplňuje zadání bezpečně provozovat všechny naše jaderné bloky nejméně 60 let,“ vysvětluje člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

Energii začal třetí reaktorový blok po odstávce pro výměnu paliva vyrábět 3. dubna. Následně museli odborníci provést ještě řadu testů a kontrol pro ověření parametrů na novém zvýšeném 100% výkonu. Poté operátoři dosáhli celkové výroby elektrické energie na obou turbosoustrojích třetího výrobního bloku 513 MWe. Přispělo k tomu chladné počasí, které je z pohledu účinnosti a efektivity pro provoz JE Dukovany nejpříznivější.



„Podařilo se nám ověřit a potvrdit všechny očekávané parametry a díky tomu ještě do konce roku přejdeme na provoz se zvýšeným výkonem na druhém a prvním výrobním bloku. Jako poslední se na začátku příštího roku dočká i čtvrtý výrobní blok. Od příštího roku tak zvýšíme výrobu přibližně o 300 tisíc megawatthodin,“ dodává ředitel dukovanské elektrárny Roman Havlín.

Dalšími významnými provozními událostmi Jaderné elektrárny Dukovany v uplynulých letech byl přechod z jedenáctiměsíčního palivového cyklu na šestnáctiměsíční, zavedení paliva nové generace umožňující efektivnější využití energie v palivu a zvýšení kapacity zásobníků čerstvého paliva až na 5 let.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

Pojďte se bavit s námi

S teplým počasím přichází i letní akce s neodmyslitelnou podporou Skupiny ČEZ a JE Dukovany. Těšit se můžeme na regionální akce a setkávání při různých příležitostech v obcích, ale také na letní festivaly s koncerty ve venkovních prostorách zámeckých zahrad. Chybět nebude ani oblíbené letní kino a autokino pod chladicími věžemi. Infocentra Dukovany a Dalešice se už také těší na příliv turistů, ale pozor – v době 24. 6.–15. 7. bude kvůli výměně oken IC v Dukovanech uzavřeno.

Veškeré aktuální informace najdete na www.aktivnizona.cz a **FB Infocentrum EDU**.

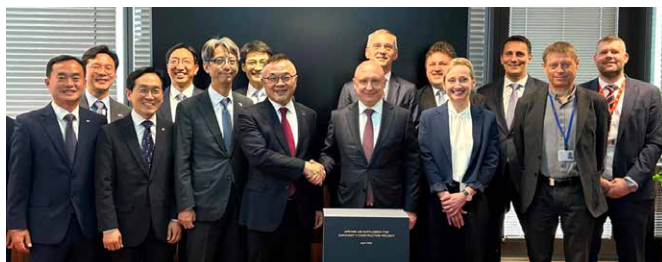
- **Concentus Moraviae 31. 5.–10. 7.** www.concentus-moraviae.cz
- **Festival Zámostí Třebíč 7.–8. 6.** www.zamosti.cz
- **Vysocinafest Jihlava 4.–6. 7.** www.vysocinafest.cz
- **Festival Folkové prázdniny Náměšť n. Osl. 27. 7.–3. 8.** www.folkoveprazdniny.cz
- **Mezinárodní hudební festival Petra Dvorského 3. 8.–9. 8.** www.peterdvorsky.com
- **Malý festival LOUTKY 5.–8. 9.** www.loutkovy-festival.cz
- **Letní autokino pod věžemi JE Dukovany** – v době 16.–31. 8. vždy v pátek a v sobotu.

Společnost Elektrárna Dukovany II, a. s., obdržela doplněné nabídky od uchazečů na stavbu nového jaderného zdroje v Dukovanech

Společnost Elektrárna Dukovany II, a. s., stoprocentní dceřiná společnost ČEZ, obdržela 30. 4. 2024 doplněné nabídky na stavbu nového jaderného zdroje v Dukovanech. Dodavatelé předložili aktualizovanou nabídku na pátý blok Dukovan a nově i závazné opce na další tři bloky. Francouzská EdF a korejská společnost KHNP měly čas na podání nabídek v tento den do deváté hodiny. Nyní probíhá ze strany EDU II posouzení nabídek jak z ekonomického, tak i obchodního a technického hlediska. Model hodnocení je nastaven za základě doporučení Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE/IAEA).

**Vyhodnocení nabídek podle smlouvy se státem předá ČEZ, a .s., do 15. 6. 2024 v hodnotící zprávě Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, potažmo vládě ČR k finálnímu schválení.
Termín na schválení je 15. 7. 2024.**

Předpokládá se, že smlouvy budou finalizovány během tohoto roku a připraveny k podpisu do 31. března 2025. Po finálním podpisu smluv bude následovat důkladná příprava projektové dokumentace tak, aby byl dosažitelný termín získání stavebního povolení v roce 2029 a zahájení zkušebního provozu nového bloku v roce 2036.



Předání nabídky KHNP



Předání nabídky EdF

Vláda získala povolení veřejné podpory výstavby nového bloku v Dukovanech

Výstavba pátého jaderného bloku v elektrárně Dukovany bude financována návratnou finanční výpomocí, kterou poskytne stát. Stát rovněž garantuje stabilitu příjmů elektrárny prostřednictvím smlouvy o výkupu elektřiny. Použití těchto institutů státní podpory umožní povolení od Evropské komise, které vláda pro tento jaderný projekt 30. 4. 2024 získala. Rozhodnutí Evropské komise bude sloužit pro výstavbu pátého bloku v Dukovanech, ale v případě rozhodnutí o realizaci dalších bloků v Dukovanech a Temelíně bude třeba zajistit povolení pro veřejnou podporu výstavby i těchto bloků. Současné rozhodnutí bude možné využít jako základ pro stanovení podmínek podpory dalších bloků.

Jako pro jakoukoliv jinou státní podporu na jednotném trhu EU je i pro tuto nutné zajistit povolení Evropské komise. To se nyní podařilo. Jde o první rozhodnutí, které zohledňuje aktualizaci designu evropského trhu s elektřinou, a dá se tedy očekávat, že další jaderné projekty budou při nastavování veřejné podpory vycházet i z našeho modelu. Povolující rozhodnutí bude využito k financování výstavby pátého jaderného bloku v Dukovanech. Toto rozhodnutí bude sloužit i jako základ pro stanovení modelu veřejné podpory i pro výstavbu případných dalších jaderných bloků v ČR. Nastavení financování případné výstavby více bloků nyní připravuje mezirezortní pracovní skupina zřízená pod Ministerstvem financí ČR.

Schválený model veřejné podpory počítá se třemi základními nástroji, jejichž cílem je zajistit ekonomickou životaschopnost projektu a ochranu investora před vnějšími riziky. Zaprvé půjde o poskytnutí státní půjčky pro fázi přípravy a výstavby, která bude splatná po získání povolení k provozu podle atomového zákona. Tato půjčka zajistí, že výstavba pátého bloku bude mít přístup k potřebným finančním prostředkům za přijatelných podmínek. Schvalovat půjčku bude vláda, poskytovat ji bude Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

Druhým nástrojem podpory je garantovaný výkup vyrobené elektřiny. Stát se v rámci něj zaváže od společnosti Elektrárna Dukovany II, a. s., vykupovat elektřinu vyrobenou novým jaderným zdrojem po dobu

40 let. Tento krok má zajistit stabilní a předvídatelný příjem pro nový zdroj, což minimalizuje finanční riziko, investorovi zajistí přiměřenou míru návratnosti investice a státu jistotu navrácení poskytnuté půjčky.

Veřejná podpora pro nový jaderný zdroj v Dukovanech byla schválena necelé dva roky po zahájení procesu notifikace.

Financování nového jaderného bloku v Dukovanech vychází z vládou schváleného modelu veřejné podpory, která zahrnuje tři klíčové nástroje, které mají zajistit ekonomickou životaschopnost projektu a ochranu investora před vnějšími riziky. Podrobněji tyto nástroje zahrnují:

1) **Ochranu investora před externími riziky:** Tento nástroj zajišťuje, že investor (v tomto případě společnost Elektrárna Dukovany II, a. s.) je chráněn proti nepředvídatelným událostem, jako jsou např. změny legislativy nebo politik, které by mohly negativně ovlivnit realizaci nebo ekonomiku projektu.

2) **Výkup elektřiny:** Stát se zavazuje vykupovat elektřinu vyrobenou novým jaderným zdrojem po dobu 40 let za předem určenou cenu. Tento krok má zajistit stabilní a předvídatelný příjem pro nový zdroj, čímž se minimalizuje riziko ohrožení finanční stability včetně schopnosti splácet státní půjčku, a rovněž stabilitu příjmů a přiměřenou míru návratnosti investice. Výkupní cena elektřiny bude stanovena na základě ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřené míry zisku. Na základě požadavků EK byl do modelu výkupu elektřiny přidán princip dvoustranného vyrovnávacího režimu, aby byla cena vykupované elektřiny více provázána s vývojem na trhu.

3) **Státní půjčku ve formě návratné finanční výpomoci (NFV):** Projekt bude dále podpořen poskytnutím státní půjčky pro fázi přípravy a výstavby, která bude splatná po získání povolení k provozu podle atomového zákona. Tato půjčka zajistí, že projekt bude mít přístup k potřebným finančním prostředkům za přijatelných podmínek. Rovněž povede k významně nižší výkupní ceně v porovnání s komerčním financováním.

Proč potřebujeme nové jaderné zdroje?

- Pro dosažení dlouhodobé energetické suverenity a bezpečnosti ČR bude nutné vybudovat nové zdroje – zejména jaderné, včetně malých modulárních reaktorů (SMR) a obnovitelných zdrojů (OZE), a naplňovat energetické úspory.
- Poptávka po elektřině výrazně vzroste v důsledku elektrifikace, zejména v dopravě, průmyslu a vytápění.
- Budoucí poptávka nebude uspokojena a již v roce 2030 se očekává nedostatek elektřiny ve výši 20 TWh ročně. Nedostatek elektřiny se očekává i v mnoha dalších zemích EU, a proto není možné spoléhat na dovoz.
- Pro Českou republiku nejsou SMR náhradou za velké jaderné bloky, ale mohou být doplňkovým zdrojem nízkouhlíkového energetického mixu ČR jako náhrada uhlíkových zdrojů, včetně jejich možné integrace do teplárenství.
- SMR lze v budoucnu teoreticky využít i pro výrobu vodíku.

Jádro má jasně definovanou strategii v rámci Skupiny ČEZ

- Bezpečně navýšíme výrobu ze současných elektráren nad 32 TWh v průměru a dosáhneme minimálně 60letou životnost výrobních bloků.
- Postavíme nový jaderný blok v Dukovanech a v návaznosti na rozhodnutí vlády i případné další bloky v EDU a ETE.
- Připravíme se na potenciální výstavbu malých modulárních bloků (SMR) s celkovou kapacitou 3 000 MW s cílem zahájení provozu prvního SMR kolem roku 2032.

Hasiči z Dukovan procvičovali záchranu osob ze stožáru elektrického vedení

Dvacítka speciálně vycvičených lezců z jednotky hasičského záchranného sboru Jaderné elektrárny Dukovany prošla dvoudenním výcvikem na záchranu osob ze stožáru elektrického vedení v blízkosti elektrárny. Tuto mimořádnou příležitost pro procvičení specifických postupů využilo i několik členů lezeckých skupin HZS Kraje Vysočina z Třebíče a Žďáru nad Sázavou.

Členové speciální lezecké skupiny jednotky hasičů z Jaderné elektrárny Dukovany využili odstávku vedení 110 kV k výcviku záchranu osob z několik desítek metrů vysokého stožáru elektrického vedení. Cílem dvoudenního cvičení bylo procvičení spuštění osoby v bezvědomí z vrcholu stožáru jeho středem, vyproštění osoby zachycené na bočním rameni vedení a záchrana a spuštění osoby uvízlé na laně elektrického vedení mezi stožáry.

Podle instruktora výcviku Zdeňka Chvátala, který je velitelem lezecké skupiny dukovanských hasičů, lze pravděpodobnost takového zásahu v důsledku vysokého počtu stožárů elektrického vedení v okolí elektrárny předpokládat.

„Zásah na stožárech elektrického vedení je kvůli husté konstrukci výztuže, která brání přímému spuštění postižené osoby uvnitř stožáru, pro zasahující hasiče náročný. Záchranáři musí zraněného postupně přetáčet a přesouvat mezi příčkami,“ upřesnil Zdeněk Chvátal a dále doplnil: **„Během výcviku musí záchranáři několikrát vylézt nahoru a dolů, aby si každý procvičil všechny tři scénáře, včetně pozic zachraňovaných osob.“**

Potřeba takového zásahu může být vyvolána například náhlými zdravotními potížemi vyvolanými bodnutím vos nebo sršňů, kteří zde mohou mít svá hnízda, při neúspěšném přistání s padákem či při sebevražedných pokusech.

Podle provozovatele přenosového vedení je na stožárech specifické riziko nebezpečí úrazu elektřinou. Jednou z věcí, na kterou byl v průběhu cvičení kladen důraz, bylo, že dokud nepříjede pracovník provozovatele vedení, který provede nezbytná opatření, záchranáři musí k zařízení přistupovat, jako by bylo stále pod napětím, byť je linka již dálkově vypnutá. Vzhledem k tomu, že právě v okolí



Dukovan je souběh několika vedení, je nutné provést nezbytné zajišťovací postupy, jako uzemnění nebo instalaci zkratovacího zařízení.

Podle velitele jednotky hasičů Jaderné elektrárny Dukovany Tomáše Richtera zaměřují elektrárenští hasiči svoji přípravu na specifika výrobní technologie elektrárny a prevenci.

„Součástí jejich výcviku jsou proto také přípravy na zásahy nad otevřenou technologií, v uzavřených šachtách nebo ve výškách na chladicích věžích. Přestože jsou tyto zásahy ojedinělé, trénujeme proto, abychom byli připraveni. V minulosti jsme v okolí elektrárny u obdobných případů už několikrát úspěšně zasahovali,“ prozradil Tomáš Richter.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | Jan Sucharda



Seminář Občanské bezpečnostní komise

Na sto zájemců z řad zástupců krajů, obcí a firem z regionu se zúčastnilo semináře Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany, který se konal v pátek 19. dubna ve Valči, s cílem dozvědět se, jak se dukovanské elektrárny z hlediska bezpečnosti provozu dařilo v roce 2023, co zde aktuálně probíhá i co se chystá v blízké i vzdálenější budoucnosti.

Úvod však patřil Občanské bezpečnostní komisi, jejíž předseda Aleš John představil nové členy komise (ve Zpravodaji jsme se změnám v komisi věnovali v čísle 1/2024) a shrnul činnost v uplynulém období včetně poznatků, které si OBK přinesla také ze setkání a odborných exkurzí v zahraničních jaderných zařízeních. I díky nim jsou členové komise schopni lépe posoudit, hodnotit a porovnávat provoz elektrárny v Dukovanech s fungováním jiných elektráren a informace pak přinášet obyvatelům žijícím v jejím regionu.

| S hodnocením bezpečnosti provozu JE Dukovany pohledem státního úřadu vystoupil Štěpán Kochánek, ředitel sekce jaderné bezpečnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Ve svém vystoupení se věnoval nejen výsledkům provozních kontrol, ale zmínil i další činnosti, které jako dozorový orgán zajišťují, od posuzovacích, hodnotících až po povolovací, a to i v rámci připravovaných jaderných zdrojů.

| Současnému jadernému provozu, tedy obou českých jaderných elektráren, se ve svém příspěvku věnoval ředitel divize jaderná energetika ČEZ Bohdan Zronek. Ředitel JE Dukovany Roman Havlín se zaměřil přímo na její provoz, výrobní ukazatele, modernizační akce, ale i aktivity zaměřené na zajištění dostatku kvalifikovaných energetiků a odborníků a v neposlední řadě také na spolupráci s okolím v regionu dukovanské elektrárny.

| Spolupráci, podporu nebo očekávaný vliv přípravy i budoucí výstavby nových bloků na nejbližší okolí ve svých příspěvcích zmínili i zástupci sdružení obcí Energoregion 2020 a Ekoregion 5, stejně jako hejtmané obou krajů, Kraje Vysočina a Jihomoravského.

Budoucnost jaderné energetiky v České republice

Druhá polovina semináře se tematicky věnovala převážně budoucnosti lokality i budoucnosti jaderné energetiky. A to nejen z pohledu výstavby nových jaderných reaktorů a malých modulárních reaktorů, ale i otázky konce palivového cyklu, tedy zpracování a ukládání použitého paliva, kterým se intenzivně zabývá Správa úložišť radioaktivních odpadů v čele s ředitelem Lukášem Vondrovicem. Strategii Skupiny ČEZ, včetně



harmonogramu dalšího postupu výběrového řízení na dodavatele nového jaderného bloku, prezentoval Tomáš Pleskač, ředitel divize nová energetika, rozvoj jaderné energetiky v České republice Tomáš Ehler ze sekce energetiky a jaderných zdrojů MPO ČR.

| Semináře se zúčastnili oba senátoři z regionu, Hana Žáková a Tomáš Třetina, pro které je seminář významným zdrojem informací z oblasti energetiky a také místem setkání nejen s odborníky ze společnosti ČEZ, státních orgánů a ministerstva průmyslu, ale převážně starosty a zástupci obcí a regionu, jehož zájmy pak prezentují a hájí v Parlamentu ČR.

Závěrečné shrnutí předsedou OBK při JE Dukovany

„Provoz EDU v roce 2023 hodnotím jako bezpečný a spolehlivý. Co se týče budoucnosti, vyčkáváme na výběr technologie pro nové bloky, jejich vyhodnocení a rozhodnutí vlády o výběru dodavatele. A to vše ještě letos,“ uzavřel letošní seminář Aleš John.

Více informací, včetně dostupných prezentací, je zveřejněno na www.obkjedu.cz.

TEXT | Zdeňka Ošmerová
FOTO | Jan Sucharda

Jaderka otevírá dveře středoškolákům



Jarní měsíce patří v dukovanské elektrárně již tradičně středoškolákům. Probíhají totiž tři kola stáže Jaderná maturita, kterých se účastní více než stovka středoškoláků a pedagogů ze 30 škol z celé republiky.

Akce je určena pro studenty, kteří se chtějí seznámit s fungováním jaderné elektrárny a do budoucna plánují studium technických a přírodovědných univerzit. Jaderná maturita nabízí velmi pestrý program, ve kterém jsou zahrnuty přednášky, besedy se zaměstnanci, ale především exkurze do samotného provozu elektrárny. Mezi nejoblíbenější patří návštěva skladu použitého jaderného paliva, strojovny nebo simulátoru blokové dozorny. To potvrdil i jeden z účastníků: „Nejvíce se mi líbil simulátor blokové dozorny, kde jsem zkušebně vypnul cirkulační čerpadlo č. 6,“ pochlubil se Petr Walla z Gymnázia Moravský Krumlov. Petr se však mohl pochlubit i tím, že nejlépe uspěl v závěrečném znalostním testu. Ředitel elektrárny Roman Havlín mu



předal ocenění Král Jaderné maturity a ostatní účastníky podpořil v budoucím studiu technicky a přírodních věd: „Věřím, že budete mít dále zájem o jadernou energetiku a s některými z vás se v budoucnu setkáme.“

Cílem Jaderné maturity není jen příležitost prozkoumat fungování jaderné elektrárny, ale také navázat budoucí spolupráci v podobě stipendia. Stipendium Skupina ČEZ nově uděluje vážným zájemcům o jadernou energetiku nejen na vysoké škole, ale také středoškolákům. V tomto programu je přes 80 studentů, budoucích odborníků nejen pro stávající, ale i pro nové jaderné bloky.

Více informací o aktivitách pro studenty a volné pracovní pozice najdete na www.kdejinde.cz.

TEXT | Linda Navrátilová

FOTO | Kateřina Foltýnová a Jan Sucharda



**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA**

Přidejte se k nám jako Operátor/ka sekundárního okruhu a řiďte nejsilnější stroj v Česku.



78 000 Kč
Nástupní mzda

Více o pozici najdete zde.



Ivančice

Alfons Mucha a Vladimír Menšík jsou nejznámější rodáci z Ivančic. Nejen díky nim je město vzdálené 20 km od Jaderné elektrárny Dukovany v povědomí lidí. K Ivančicím patří neodmyslitelně chřest. Letos se sem už po třicáté sjely tisíce návštěvníků na květnové Slavnosti chřestu a vína. Věděli jste, že právě ivančické slavnosti patří mezi první české gastrofestivaly?

Město s deseti tisíci obyvateli vede starosta Milan Buček. Ten má velkou radost z nově postavené okružní křižovatky v centru, která pomohla zrychlit průjezd. Vybudování parkovacího domu ve středu města je první částí rozsáhlého projektu přestupního terminálu, který bude sloužit veřejné hromadné dopravě, a to jak pro cestující vlakem, tak autobusem. Parkovací dům řidiči využívají od loňského roku, přestupní terminál je ve fázi projektování. „Rádi bychom přemístili autobusové nádraží a zakomponovali ho jako součást přestupního terminálu. Vzniklo by tak hezké místo před Besedním domem. Chceme zde vybudovat příjemný veřejný prostor s množstvím zeleně. Máme zpracovanou architektonickou studii,“ přibližuje místostarosta Ivančic Jaroslav Sojka a dodává, že po sedmi letech se podařilo znovu otevřít opravený Besední dům. Ten nyní město využívá pro pořádání společenských akcí a plesů.



Nová školka i učebny na základní škole

Ivančice se připravují na stavbu nové mateřské školy. Ta nabídne nová místa pro děti, kterých je v Ivančicích nyní víc než kapacita školek umožňuje. Stavět se bude i na Základní škole T. G. Masaryka – tady vzniknou čtyři odborné učebny.

Ivančice součástí Muchovy stezky

Muchova stezka propojuje místa, kde své stopy zanechal Alfons Mucha. Ivančice sem bezesporu patří. Na místě malířova rodného domu se dnes nachází budova, kde sídlí Kulturní a informační centrum. A zde si mimo jiné také návštěvníci prohlédnou výstavu Muchova stezka, která představuje místního slavného rodáka jako fotografa. „Intenzivně pracujeme na projektu Evropského centra Alfonse Muchy, spolupracujeme s Nadací Mucha a také s Moravským Krumlovem, kde je na zámku vystavena Slovanská epopěj,“ říká starosta Milan Buček.



Ivančice „jedou“ podle plánu rozvoje

Radním se daří naplňovat ambiciózní rozvojový plán města, který tvořili ještě před covidem. Před třemi lety se podařilo dobudovat veškerou kanalizaci včetně místních částí. Nyní se soustřeďují na zvelebování veřejných prostor. „Pustíme se do revitalizace sídliště v Ivančicích, zaměříme se na zvýšení počtu parkovacích ploch. Studie počítá s parkovacím domem, na jehož střeše bude dětské hřiště,“ zmiňuje starosta Milan Buček. V budoucnu by město rádo dosáhlo vybudování obchvatu, který by ulehčil už tak přetížené tranzitní komunikaci. „Jsme na začátku tohoto záměru, nyní budeme zpracovávat vyhledávací studii pro možnou trasu obchvatu,“ upřesňuje místostarosta Jaroslav Sojka.

Nemocnice slouží celému regionu

Služby ivančické nemocnice, kterou zřizuje Jihomoravský kraj, využívají lidé z celého regionu. Nyní probíhají jednání o možném spojení s Fakultní nemocnicí sv. Anny v Brně. Ivančice trvají na tom, aby nemocnice zachovala veškerá oddělení i služby a aby nedošlo k omezení péče a služeb. Lidé mohou využívat pečovatelskou službu, je zde domov pro seniory a otevírat se bude domov se zvláštním režimem.

Středisko volného času slaví 40 let

Volnočasové i vzdělávací aktivity pro všechny věkové kategorie zajišťuje Středisko volného času Ivančice. To letos slaví čtyřicet let svého působení. Celou dobu stojí v čele jedna žena – Jana Heřmanová. Scházejí se zde senioři, funguje zde dětská skupina, školička, dětský klub, klub mládeže. Ve velkém sále pořádají olympiády, různá vystoupení, a dokonce se tu slaví narozeniny i svatby. Najdeme tu mediální studio, polytechnické dílny, cvičebny pro pohybové aktivity a oblíbenou únikovou hru na různá témata.

Jaromír Jágr: „Tam, kde není lásky, není obět“

Podle svých slov neměl talent a neuměl střílet. Jaromír Jágr působil během rozhovoru skromně a příjemně. Za všemi jeho úspěchy je tvrdá práce a podpora rodičů. Teď ho navíc čeká uvedení do síně slávy mezinárodního hokeje. Hokejová legenda zavzpomínala na cestu, která ho zavedla do nejprestižnější hokejové soutěže světa.

| V polovině února se vám dostalo velké pocty. Pittsburgh Penguins, za který jste hrál 11 z celkových 24 sezón v NHL, vyřadil dres s číslem 68. Nikdo jiný už v něm nebude moci hrát. Co to pro vás znamená?

Je to odměna za celoživotní práci. Moc hráčům se to nepoštěstí. Existují tři odměny. Jednou je vyvěšení dresu, druhou je uvedení do síně slávy mezinárodního hokeje a třetí je uvedení do síně slávy NHL. To je nejvíc.

| V květnu přišla ta druhá...

Ano, během letošního mistrovství světa jsem měl tu čest být uveden do síně slávy mezinárodního hokeje. Mám z toho pochopitelně velkou radost.

| A síň slávy NHL?

Tady musíte oficiálně ukončit kariéru a teprve po třech letech je možnost nominace. A já zatím ještě kariéru neukončil. Doufám, že to stihnu, než umřu. (smích).

| Pojdme ale na začátek vaší bohaté sportovní kariéry. Jak jste se k hokeji vůbec dostal?

To už si moc nepamatuju. Rodiče mi vyprávěli, že s tátou jsme chodili na veřejné bruslení na kladenský stadion, kde mě držel za ruku. Bruslil jsem tak od dvou let. V pěti mě rodiče přivedli k hokeji. Ještě jsem tehdy nechodil ani do školy a už jsem byl v týmu.



| V té době jste řekl, že chcete hrát hokej, nebo vás nasměrovali rodiče?

V šesti sedmi letech nemá dítě rozum, co chce dělat. V jiných oborech si může vybrat později, ale v případě závodního sportu děti začínají ve čtyřech pěti letech. A tam záleží hodně na rodičích. Bez nich to nejde. Ti se musí obětovat. Musí vědět, co je potřeba.

| Rodiče tedy u vás sehráli nejdůležitější roli ...

Naprosto všechno. Bez nich by to nešlo. Možná jinde to jde. Bruslit se ale nenaučíte tím, že jdete běhat. Hokej je specifický sport, pokud neumíte bruslit, nemáte šanci uspět. Bruslení je základ.

| Takže v žácích jste trénoval o to víc ...

Tisíckrát víc, jasně, že jo. Trénoval jsem se třemi různými kategoriemi. Jen na ledě jsem byl třikrát víc než ostatní. Postupně, jak se během odpoledne jednotlivé kategorie střídaly, tak jsem s nimi trénoval. Takže někdo byl na ledě hodinu a já tam byl tři.

| Vy jste neuvěřitelný dřič. Krátce před naším rozhovorem jste trénoval s několika svými hráči ...

Už netrénuju pro sebe, i když i mně to pomůže. Jsem teď ten rodič pro hráče. Tady to byli hráči, kteří chtějí a zůstanou i po společném tréninku.

| **Existuje někdo, kdo by nechtěl s vámi trénovat?**

Samozřejmě. Nejde tak ani o to, že by nechtěli se mnou. Prostě splní, co mají, víc tomu už dát nechtějí. Zpravidla chybí láska. Tam, kde není láska, není oběť. To je ve všem. Nemilujete své děti, těžko se pro ně obětujete. Nemáte rád svou práci, nedáte tomu přesčas.

| **Ta tréninková píle byla ve vás vždycky, nebo přišla časem?**

S tím jsem se narodil. Oba moji rodiče byli blázni do práce. Tomu jsem prostě nemohl utéct. To není moje zásluha. Naopak proti mým rodičům jsem líný, ale když mi o něco jde, dokážu se obětovat. Důležitá byla i stavba těla, to jsem měl v genech po mémě. Narodil jsem se a měl jsem pět kilo. Kosti byly silné a pevné.

| **I díky tomu jste už v zácih přeskočil kategorie a hrál za podstatně starší ...**

Byl jsem vysoký a měl jsem sílu. Od malička jsem navíc musel pracovat na statku. Denně 4–5 hodin jsme byli na poli. Měl jsem jiný druh síly, kterou v posilovně nikdy nezískáte. Všechno to do sebe zapadlo. To není tak, že bych byl talent. Nejsem talent na sport.

| **To zní zvláště od několikanásobného vítěze Stanley Cupu ...**

Ruce mám ok. Mojí výhodou je, že vidím věci jinak. Jako by se svět zpomalil. Například malá teč, kterou vidím a jiní ne. Dokážu věci i lépe předvídat a mám pak víc času. Jinak si nemyslím, že bych byl nějak šikovný. Talent je, když člověk zkusí nějaký nový sport, jde mu to líp než jiným. Potřebuje na to míň času.

| **A tohle vy jste nebyl?**

Ne, já to nemám. Ale zase mám vůli u toho zůstat, dokud to nepůjde.

| **V šestnácti jste měl debut v nejvyšší československé soutěži. Bylo to 13. 9. 1988 doma na Kladně proti Plzni. Jak vnímá šestnáctiletý kluk takový okamžik?**

Tehdy, když ještě nebyl každý zápas v televizi, největším skokem mezi starším dorostem a první ligou byli diváci. V té době na Poldovku chodilo 5–6 tisíc lidí. Sice to nechcete pokazit, ale jako dítě si jdete především zahrát a chcete ukázat to nejlepší. Ty diváky moc neřešíte.

| **V roce 1990, v pouhých osmnácti letech, jste se prosadil do nominace Československa na mistrovství světa ve Švýcarsku, kde jste zazářil v útoku zázračných mladíků spolu Reichelem a Holíkem ...**

Ve stejném roce bylo mistrovství světa dvacetiletých.

Už jsme se sešli tam, i když Bobby Holík hrál v jiné lize. A i když jsme byli o dva až tři roky mladší než ostatní, se nám tam povedlo vyhrát kanadské bodování. Z nás byl nejlepší Robert Reichel. Už v sedmnácti byl nejlepší v československé lize.

| **A pak už rok 1991 a draft. Jak to vnímá osmnáctiletý kluk?**

Absolutně jsem neměl tušení, co nás čeká. Přicházelo to pak až postupně. Jirku Šlégra a mě oslovili přes agenta. Chtěli jsme jet. Byla šance zadarmo se dostat do Kanady, což předtím nešlo. Mohli jsme vzít i rodiče.

| **Na draftu jste byl číslo 5. Chtěl jste do Pittsburghu?**

V roce 1985 jsem viděl Maria Lemieux na mistrovství světa v Praze. Kanada tam měla super mužstvo. Jirka Šejba dal ve finále hattrick a Kanadu jsme porazili 5:3. Ale od té doby byl Mario můj vzor. Věděl jsem, že je v Pittsburghu. Oni mě taky chtěli vzít, šlo jen o to, aby mě nevzal někdo předtím.

| **A hned získal Stanley Cupu ve své první sezoně v roce 1991. Navíc v devatenácti letech jste se stal nejmladším hráčem, který vstřelil branku ve finále Stanley Cupu. Jak jste to tehdy vnímal?**

Už na mistrovství světa jsme hráli proti hráčům z NHL a Rusům, kteří měli kvalitní mančaft. Takže jsem věřil tomu, že budu schopný NHL hrát.

| **Jednou jste řekl, že pokud nejste skromný a pokorný, nemůžete dosáhnout úspěchu. Někdo tomu říká karma, jiný energie. Pojďme od té lidské, sportovní energie, k jaderné. Jaký je váš názor na jadernou energetiku?**

Nejsem expert na jadernou energetiku. Pro mě je důležitý postoj odborníků, tedy těch, kteří to studují, znají a žijí se tím. Nemám důvod jim pak nevěřit, když řeknou, že je to bezpečné a do budoucna to budeme potřebovat.

| **Údajně jezdíte i v elektromobilu. Co vás přimělo k tomu, pořídit si elektromobil?**

Hrozně mi to vyhovuje. V tom autě je klid. Ve svých letech mám rád klid. Nejen v životě nebo ve vztahu, ale taky v autě. Nepotřebuju slyšet, že to startuje nebo že to řadí. Pro mě je důležité, aby to jelo potichu a bezpečně.

TEXT | Marek Sviták

FOTO | Jan Malý

S Petrou Tučkovou o Domově bez zámku

! Paní ředitelko, mohla byste nám představit

Domov bez zámku?

Domov bez zámku poskytuje služby lidem s mentálním postižením. Vznikl již v roce 1966, ale až do roku 2010 jste jej mohli znát pod názvem Ústav sociální péče Jinošov. Novodobá historie organizace se začala psát v roce 2008 a na jejím začátku stála nešťastná událost. Zřízení stropu do jednoho z pokojů. Štěstím v neštěstí bylo to, že se už v té době začínala připravovat transformace velkých ústavů. Organizace se tak rázem zařadila na prioritní místo v rámci Kraje Vysočina a stala se průkopníkem transformace v ČR. Jako jedna z prvních byla přeměněna z velkého neosobního zařízení na moderní sociální službu poskytovanou v komunitě. Dnes působíme v šesti lokalitách v rámci okresu Třebíč a Žďár nad Sázavou. Máme celkem 11 domácností v malých rodinných domech v běžné zástavbě, kdy každý z nich je domovem pro maximálně 6 lidí. Veškeré naše úsilí upínáme k tomu, abychom umožnili našim klientům žít běžný život. Dáváme jim možnost rozhodování a svobodné volby. Kromě pobytových služeb nabízíme služby denního stacionáře a sociálně terapeutické dílny kavárny Pohodička. A aby byl výčet kompletní, musím zmínit, že nabízíme i terénní službu podpory samostatného bydlení, díky které mohou klienti zvládat život ve svých vlastních domácnostech, a odlehčovací službu, která nabízí na potřebnou dobu úlevu především pečujícím.

! Jak jste se dostala k práci v Domově bez zámku?

Kdybch chtěla být stručná, tak řeknu, že jsem uspěla u výběrového řízení, a tak jsem se dostala k práci v Domově bez zámku, ale předcházela tomu docela dlouhá cesta... Začalo to tím, kdy jsem jako studentka začala jezdit na integrační pobyty pro lidi s mentálním postižením. To ovlivnilo mou volbu oborů pro studium na vysoké škole. Ještě při škole jsem začala pracovat v sociálních službách, i když nejprve s jinou cílovou skupinou. Příležitost k profesionální práci s lidmi s mentálním postižením jsem dostala až v Denním centru Barevný svět, kde jsem strávila osm let. Když nastal čas udělat v životě určitý posun, byl odtud už jen krůček do Domova bez zámku. Byla to totiž organizace, která mě oslovovala svým nastavením, svou filozofií a energií.

! Co vnímáte jako důležité?

To je těžké říct. V různých situacích jsou důležité různé věci. Ale obecně to pro mě asi je vzájemný respekt



Tým kavárny Pohodička

a smysluplnost. A pak taky moje „svatá“ trojice – víra, naděje a láska.

! Je v Domově bez zámku nějaká zajímavost, zvláštnost, kterou v jiném sociálním zařízení nenajdeme?

Netroufnu si tvrdit, že to nikde jinde nenajdete, ale to, co je na Domově bez zámku zajímavé, je šíře jeho záběru. Poskytujeme tři pobytové, dvě ambulantní a jednu terénní službu. Celkem tak máme registrovaných šest sociálních služeb. Speciální pak je určitě to, do jaké podoby vyrostla sociálně terapeutická dílna kavárna Pohodička. Z původního záměru umožnit klientům získávat pracovní dovednosti je dnes hezká a kvalitní kavárna, která poskytuje profesionální služby a je respektovaná i v rámci české kavárenské scény. Tým Pohodičky přitom ze dvou třetin tvoří zaměstnanci s mentálním postižením. Těch je celkem 16. Určitou specifickou vidím i v akcích, které pořádáme. Například tradiční charitativní ples nebo každoroční koncert k narozeninám kavárny. Jedná se o velmi hezké a hojně navštěvované akce, a to ačkoliv nejsou pořádány speciálně pro komunitu lidí s postižením, jak bývá jinde zvykem. A určitě nesmím zapomenout zmínit Nadační fond Dobroděný, který byl založen příznivci Domova bez zámku a cíleně podporuje naše klienty.

! Jak odpočíváte?

Už jsem asi dospěla do věku, kdy si nejvíc odpočívám venku v přírodě, u vody nebo v kopcích. Na kole, na lyžích, na paddleboardu nebo pěšky. A s dobrou společností. Tak si nejlépe vyčistím hlavu.

TEXT | Jana Štefánková

FOTO | archiv Domova bez zámku

Po stopách elektřiny se v JE Dukovany prošlo na 500 zvědavých návštěvníků

Energetici připravili na sobotu 4. května speciální program Po stopách elektřiny zaměřený na výrobu i užití elektrické energie hravou formou a soutěžemi.

V první části programu se děti dozvěděly, jak to vlastně s elektřinou je. Nejen to, kde se vyrábí, ale také, jak se dostane až k nám domů do zásuvek. Se soutěžní kartou se pak vydaly na dobrodružnou cestu po stopách elektřiny, která je zavedla nejenom do prostoru infocentra, ale také například k parkovišti s fotovoltaickým zastřešením nebo k jaderné vinici s úly a jadernou stračenou. Po cestě děti hravě zvládaly úkoly, které je čekaly na různých zastaveních. Na konci nesměla chybět zasloužená odměna pro každého.



„Celá akce byla velmi podařená. Přišlo 487 lidí, tedy víc, než jsme očekávali, operativně jsme přidali termíny navíc,“ říká Dana Janovská, průvodkyně Infocentra JE Dukovany. „Přálo nám slunečné počasí, děti i rodiče byli nadšení,“ dodává Dana Janovská.

Infocentrum JE Dukovany nabízí interaktivní prohlídky, speciální exkurze, ale také tematické víkendy nebo speciální kulturní a zábavné akce. Zdejší prostory i okolí elektrárny nabízí zájemcům neobvyklé zážitky v prostředí těsné blízkosti elektrárny. Nejnavštěvovanější akcí, kterou energetici opět připravují i pro letošní prázdniny, je letní kino a autokino pod chladicími věžemi.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

Májové setkání žen z regionu Jaderné elektrárny Dukovany



U příležitosti Dne matek se v pondělí 13. května uskutečnilo již tradiční setkání žen z regionu Jaderné elektrárny Dukovany – starostek, představelek neziskových organizací, ale i zástupkyň médií.

Ředitel JE Dukovany Roman Havlín informoval o současném provozu, opatřeních posilujících bezpečnost a spolehlivost elektrárny a zejména investičních akcích směřujících k prodloužení provozu na šedesát let. Představitel firmy EDU II Martin Uhlíř navázal informacemi o průběhu výběrového řízení na dodavatele nového jaderného zdroje v Dukovanech, případně i v Temelíně.

V následující diskusi se přítomné ženy navzájem svěřily s úspěchy, ale i problémy ve svých profesích i v osobním životě. A stejně tak se o své radosti i starosti podělili přítomní muži – Roman Havlín, Martin Uhlíř i mluvčí elektrárny Jiří Bezděk. Každá z žen si ze setkání odnesla malý dárek od vedení elektrárny a nemohlo chybět ani závěrečné foto všech zúčastněných před elektrárnou.



TEXT | FOTO | Jan Sucharda

Snem Viktorie Pečerové je vidět polární záři. V Norsku se jí to podařilo

Viktorie Pečerová bydlí v Dobelicích. Aktuálně spíš v Norsku. Je studentkou žurnalistiky a mediálních studií na Masarykově univerzitě. Jejím snem je procestovat co nejvíce zajímavých míst. Ze všech nejvíc toužila vždy po Norsku. „Netušila jsem, že se mi tento sen díky programu Erasmus+ splní už v mých dvaceti letech,“ říká. Čtvrtý semestr vysoké školy tak tráví na Inland Norway University of Applied Sciences ve městě Lillehammer, studuje tam norský jazyk a tvorbu videí pro sociální sítě. Bydlí na studentských kolejích a do školy to má pět minut.

! Viktorie, jak na tebe Norové zapůsobili? Jací jsou?

Než jsem do Norska přiletěla, na online schůzce nám norské koordinátorky sdělily, že se nemáme divit, když se s námi naši norští spolubydlíci nebudou chtít nějakou dobu bavit. Obecně se o Norech říká, že jsou spíše odtažití. Jakýkoliv Nor, se kterým jsem se tu zatím bavila, byl milý a ochotný mi s čímkoliv pomoci. Musíte být však první, kdo promluví.

! V Norsku jsi už několik týdnů, pochytila jsi nějaké místní či norské zvyky?

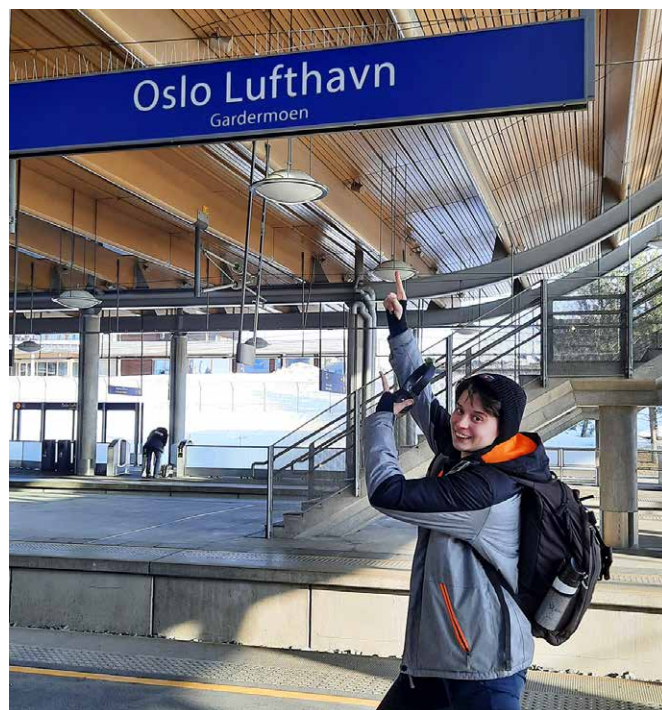
Například 17. května jsem se zúčastnila norského státního svátku zvaného Den ústavy (Grunnlovsdagen). Norové v tento den chodí oblékáni v tradičních oblecích (Bunad) a městy prochází průvody, zpívá se a oslavuje.

! Jak ti chutná norské jídlo?

Co se týče norského jídla, to není zase tak vyhlášené. A upřímně, na velrybu opravdu chuť nemám. Co mi však přijde zajímavé, že tu v obchodech s potravinami mají většinou celý regál věnovaný pouze přísadám na tacos. Ještě jsem však nepřišla na to, proč je tento mexický pokrm v Norsku tak oblíbený.

! Předpokládám, že se zatím domlouváš spíš anglicky. Rozumíš už některým norským slovům?

Ještě než jsem vůbec věděla, že poletím do Norska, učila jsem se norštinu sama. Přestože jsem se učila převážně jen v aplikaci Duolingo, mám teď alespoň nějaký základ do norského kurzu, který tu absolvuji. Snažím se využívat toho, co norský znám, například v obchodě. Když se mě prodavač zeptá Vil du ha en pose?, vím, že mám odpovědět Nei, takk, protože už tašku mám. S ostatními studenty se však bavíme anglicky.



! Už jsi viděla polární záři?

Vždycky jsem si ji přála vidět. Tento sen se mi splnil, a to dokonce hned dvakrát. Poprvé jsme malou, ale krásně zelenou září zahlédli asi dvacet minut potom, co jsme s kamarády vyšli z letiště v Tromsu. Tromsø je město za polárním kruhem, takže je víc pravděpodobné, že se tu záře objeví. To byl taky důvod, proč jsme do Tromsa jeli. A měli jsme štěstí. Druhou září se nám podařilo zachytit v samotném Lillehammeru na louce vedle našeho ubytování. Přestože my sami jsme viděli jen šedé pulzování, na foťáku pak byla zelená, občas i lehce růžová. Tohle pulzování trvalo více než hodinu a byl to tak silný zážitek, že jsem první půlhodinu stála venku jen v kraťasech.

! Co počasí? Určitě tam bude větší zima než v Dobelicích nebo v Brně.

Momentálně už tu máme kolem 8 stupňů. Nejspíš si moje tělo zvyklo na zimu, takže když hezky svítí sluníčko, je to tu už někdy i jen na tričko s krátkým rukávem. Zima tu je však opravdu dlouhá a ještě na začátku dubna tu byla na české poměry docela velká sněhová nadílka. Přestože sníh je teď už spíš jen na horách, stále si občas zasněží. Možná proto, abychom nezapomněli, že jsme v Norsku.

TEXT | Eva Fruhwirtová

FOTO | archiv Viktorie Pečerové

Z redakční pošty...

Dobrý den,
zasílám Vám výsledek tajenky ze Zpravodaje
elektrárny Dukovany č. 1/24: BEZPEČNOST.

Opět jsem po delší době přijela k rodičům do Miroslavi u Znojma (jsme ve III. pásmu) a měli v kuchyni na stole Váš zpravodaj, který už měli přečtený, takže čekal na mě. Též jsem si jej celý přečetla a vyluštila tajenku.

Děkuji Vám za Váš super časopis a jsem ráda, že i v dnešní době jej stále vydáváte. Též Vám děkuji za výhru z minulého čísla, která mě velmi potěšila - byla to fotografická kniha z Islandu. Jednak Island velmi zbožňuji a je to můj velký cestovatelský sen. Já jako vystudovaný geolog a havíř z Islandu neuvěřitelně čerpám i pro své různé geologické přednášky o vývoji naší Země, neboť je stále velmi aktivní.

Ještě jednou děkuji za vše a přeji Vám krásné sluníčkové jaro plné pohody, radosti a lásky.

Zdravím a zdař bůh
Kateřina Polínková

O Rouchovanskou 25 byl velký zájem

Rouchovanská 25 aneb Pochod krajem Vítězslava Nezvala je tradiční a stále více oblíbený turistický pochod, který pořádají v Rouchovanech každý rok v dubnu. I přes letošní aprílové počasí, kdy se střídalo sluníčko s deštěm a kroupami, vyrazilo protáhnout své nohy téměř tři sta účastníků. Vyrazili nejen místní, ale také lidé z okolních vesnic a přijeli i turisté z Třebíče. Na kontrolních stanovištích dostávali turisté razítko a u Texlova mlýna si opekli špekáčky.

Štěpánka Mašová z Rouchovan, která chodí do místní základní školy, se vydala na pochod s kamarádkami. Nešla poprvé, v minulých letech si vybírala 7km variantu, letos však zvolily delší a šláply si 10 km. Největší zájem byl o 15km trasu, která vede podél řeky Rokytné, krásným údolím lemovaným skalami. Na nejdelší výšlap se letos vydalo na čtyřicet zájemců, kteří v cíli obdrželi diplom za zvládnutí 25 km.

TEXT | Eva Fruhwirtová



Sociální podnik Ro-Kytka odstartoval s Pavlem Helanem

Nově vznikající sociální podnik Ro-Kytka zahájí svou činnost v Moravském Krumlově začátkem letních prázdnin. Je to první sociální podnik ve městě. Vytvoří pracovní místa pro handicapované lidi v oblasti úklidových a zahradnických služeb.

„Současná situace v Moravském Krumlově nabízí řadu možností, jak se zapojit do místního života, od volnočasových aktivit až po výstavy a další kulturní akce. Co však citelně chybí, je možnost zajistit sebe i své děti ve znevýhodněné sociální situaci v rámci vhodných pracovních pozic, stát se nezávislým a plnohodnotně se zapojit do společnosti. Ro-Kytka je řešením na bolesti doby, které tu dlouho chybělo,“ popisuje Draha Nečasová, která na projektu pracuje pod záštitou Kolpingovy rodiny Moravský Krumlov od loňského roku.

Na neděli 9. června připravili otevření a představení lidí, kteří za nápadem stojí. Atmosféru otvíračky podpořil písničkář Pavel Helan. Kolpingova rodina Moravský Krumlov, nyní v čele s Ro-Kytkou, poskytne pomoc každému, kdo o ni požádá. Kolping funguje v Moravském Krumlově od roku 2017. Daří se jim utvářet komunitu pro všechny, kteří se chtějí zapojit do společenských aktivit. Je tu pro ty, kteří hledají oporu, ocitli se ve složité životní situaci, nebo jsou naopak plni energie a touží ji sdílet.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová



Technické muzeum ve Studenci

V polovině dubna se první návštěvníci podívali do prostor nově vznikajícího Technického muzea Studenec. Vedle leteckých strojů a zařízení mohli obdivovat také vesmírnou, hasičskou a zemědělskou techniku. Podle Zdeňka Svobodníka nabízí expozice ty nejzajímavější kousky, které se jim podařilo za roky nasbírat a získat. Je to například replika lunárního modulu Apollo, Hubbleův teleskop nebo originál cvičné kabiny, ve které trénoval Vladimír Remek. Z letecké techniky zde dominuje bitevní vrtulník, který byl před nedávnem vyřazen. Je po opravě a pyšní se tím, že to je jediný kus na světě, který se zachoval v původní záchranné variantě s hyperbarickou kyslíkovou komorou. Do kůže pilota se mohou zájemci dostat v leteckém simulátoru.

Část muzea je věnovaná předmětům z druhé světové války. Tyto sbírky patří Richardu Kuklovi, který se zaměřuje na období protektorátu. „Spousta věcí je originálních, máme tu i pár replik. Zajímavé jsou například slaměné boty od Stalingradu, které si pletli němečtí vojáci, aby zvládli ruskou zimu. Vystavuji zde dokumenty, které mám po dědečkovi a po babičce z období první republiky a předměty z okolí Třebíče. Uvidíte tu masky pro civilní obranu, které jsem našel na půdě třebíčského gymnázia, a také další nálezy, jako jsou nábojnice, granáty a znehodnocené zbraně určené pro vystavení,“ vypráví nadšeně sběratel Kukla. Místním historickým krasavcem je vůz Opel Kadett z roku 1938. Opravdu je na co se dívat.

Otevřeno je o víkendech a o svátcích od 9 do 17 hodin. O letních prázdninách pak každý den. Najdete jej v areálu bývalé pily u vlakového nádraží.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

V Oslavanech spustili na vodu vikingskou loď

V druhé půlce dubna spustil Daniel Juríček z Nové Vsi u Oslavan se svými kolegy poprvé na vodu repliku vikingské lodi Gislinge z 11. století. Loď pojmenovali Ronjaskip a od jara roku 2020 na ní Daniel pracoval se dvěma kamarády v oslavanském zámku.



Po čtyřech letech práce to bylo velká sláva. Na tuto událost se přišly podívat stovky zvědavců. Sobotní odpoledne ve vikingské stylu završil starý pohanský rituál, který má zajistit posádce bezpečnou plavbu a loď úspěch na moři. Na řeku Oslavu spouštělo loď osm mužů oblečených do skandinávských oděvů, které zřejmě tehdejší lidé před tisíci lety nosili. Šest se jich chopilo vesel, dva seděli na koncích lodě a Daniel Juríček jako kapitán obsluhoval kormidlo. Letos čeká loď 65 hodin plavby po Dalešické a Brněnské přehradě. Lidé, kteří přispěli na vlek za auto, s nímž lze loď převážet, si totiž svým příspěvkem koupili také lodní lístky. Juríčkovým snem zůstává plavba po Odře k Baltu do města Wolin. Leží severně od Štětína a konají se tam vikingské slavnosti. Právě zde se totiž zrodila jeho láska k lodím. Potkal se tam s místním kapitánem a domluvili se, že spolu vyrazí na Baltské moře na vikingskou výpravu. V roce 2010 vyrazili ve dvanáctimetrové replice lodi Orzel Jumne a od té doby tuto jízdu absolvoval už pětkrát.

TEXT | Eva Fruhwirtová
FOTO | Pavla Švehlová

Soutěžte s námi

Společnosti Teplárny Brno a ČEZ podepsaly v březnu strategické smlouvy o výstavbě horkovodu z Dukovan do Brna. Projekt horkovodu z Dukovan do Brna bude zajišťovat spolehlivé dodávky tepla a výrazně sníží závislost města na plynu. Nejedná se o odpadní teplo, ale o teplo z kogenerační výroby. Délka potrubí bude přibližně 42 kilometrů. Trasa horkovodu povede mimo zastavěná území obcí. Součástí horkovodní cesty vznikne také jeden tunel o délce 1 100 metrů pod kopcem Bučín u Tetčic, který je součástí Přírodního parku Bobrava. Výstavba horkovodu má začít v roce 2027,

... viz tajenku mají trvat čtyři roky, přípravné činnosti na území města Brna budou zahájeny už v roce 2025. Vedle společnosti Teplárny Brno počítá s nutnou investicí také ČEZ, vlastník Jaderné elektrárny Dukovany.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Biblická mana byla

P Očistná koupel **LE** Opojný nápoj z ječmene
ST Pokrm seslaný z nebe

2. Po vymření rodu Přemyslovců v roce 1306 nastoupili na český trůn

N Habsburkové **RO** Jagellonci **A** Lucemburkové

3. Chemická značka ytterbia je

V Yb **KU** Y **NA** Yt

4. Bezpečnostní pásy zavedla jako první v roce 1959 automobilka

S Toyota **K** Ford **EB** Volvo

5. Ve kterém sportu vynikají tyto ženy: Pegulaová, Muchová, Bouzková a Mertensová?

NÍ Tenis **Á** Biatlon **DI** Badminton

6. Kolik členů má Parlament České republiky?

A 251 **PR** 281 **LI** 181

7. Které evropské hlavní město leží na řece Tejo?

Á Lisabon **KR** Madrid **NE** Vaduz

8. Operu Psohlavci složil skladatel Karel

LO Hába **CE** Kovařovic **O** Vacek

Tajenku pošlete mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 31. července 2024. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla | **Tajenka:** záchrana dítěte

- Rudolf Pastucha
- Dagmar Bulušková
- Anna Jedličková
- Ilona Piškulová
- Jaroslav Borůvka

Různé jsou důvody jiskření

Jiskření, tak se jmenovala jedna z kovaných plastik, kterou jsme mohli letos na jaře obdivovat v Galerii Malovaný dům v Třebíči. Bylo to dílo Davida Hugo Habermanna (1979) z proslulého česko-německého kovářského rodu Habermannů. „Je v ní ukryto více myšlenek a každý si při pohledu na ni najde tu svou. Základem díla je kruh, ze kterého všechno vyrůstá,“ napověděl divákům David Habermann. Ostatně díla černého řemesla vznikají při úderech bucharu a kladiv za doprovodu jisker...



Ano, jiskření může představovat stejně tak výjimečné setkání, jako třeba padající hvězdy. Z fyziky víme, že elektrická jiskra je elektrický výboj mezi dvěma vodiči s různým potenciálem šířící se plynným dielektrikem. Jiskra, představující zlomek vteřiny trvající přeskok, však není z požárního hlediska nebezpečná, pokud nejsou ve vzduchu obsaženy hořlavé plyny! V elektrických zařízeních může tento stav nastat třeba při úniku zemního plynu, který bývá i malou jiskrou přiveden k výbuchu.

Jiskření může přejít v trvalý elektrický oblouk o vysoké teplotě. Při této teplotě se taví jádra vodičů i materiál svorek. Výskyt jisker v zásuvce má jednu společnou příčinu – špatný kontakt. Jiskření může být i fenomén, který se vyskytuje v zapalovacím systému vozidla. A třeba komutátorový motor vaší vrtačky nebo brusky jiskří už ze svého konstrukčního principu...

Po každé únavě člověka obvykle přijde nová síla, nová naděje, nová radost, nové jiskření. Nic přece není krásnější, než když se můžete rozjiskřit, sršet nápady, energií a láskou. A co je lepšího než ta pověstná první jiskra mezi mužem a ženou?!

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu

1/16 strany – 250 Kč vč. DPH

2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

STAVEBNINY ROSICE, s.r.o.

Na Mýtě 88, 665 01 ROSICE

www.stavebninyrosice.cz

email: info@stavebninyrosice.cz

Tel.: 546 210 627

Zavedené stavebniny s dlouholetými zkušenostmi a prodejci pálené a betonové tašky

CREATON 

FOTO PRO RADOST

Eva Skoumalová

KLUČOV 15

- dětské focení
- focení portrétů
- párové focení
- rodinné focení
- focení pro školky

Tel.: 603 840 964

www.eva.skoumalova.cz



**OPTIKA
SEMOTAMOVÁ**

VAŠE RODINNÁ OPTIKA - KOMPLETNÍ PÉČE O VÁŠ ZRAK!

Rouchovary 329, zdravotní středisko, 1. patro (bezbariérový přístup)

OTEVÍRACÍ DOBA: PO, ST 12 - 17 H tel.: 731 213 919

PÁ 9:30 - 16:30 H email: info@optikasemotamova.cz

<http://www.optikasemotamova.cz>

fb: Optika Semotamová

**OČNÍ OPTIKA
Hana Semotamová**

Zajistíme **MONTÁŽ I SERVIS**

**Plynové
kondenzační
kotle plné inovací**

☎ 544 500 511

✉ thermona@thermona.cz

www.thermona.cz

Thermona

SPOLEHLIVÉ A ÚSPORNÉ VYTÁPĚNÍ DO VAŠEHO DOMOVA

ušetří až
30 %
spotřeby



Jeřábnické práce, pronájem jeřábu AD 20

Pronájem montážní plošiny MP 27

Jan Liška Náves 4 Rapotice

725 52 25 52

liska40@seznam.cz



29. 6. 2024



**family
food**

— FESTIVAL.CZ —
Burger & Beer EDITION

— pivovar Padochov —

PADOCHOV

www.pivni-festival.eu

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.



- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182

tel.: 606 532 184

e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz instagram

ELEKTRO

Palát Miroslav

Sokolská 548, Hrotovice

- oprava převýjení motorů
- oprava vod. čerpadel
- oprava ručního nářadí
- oprava el. spotřebičů

Tel.: 603 833 619

Pracovní doba:

po-pá 8 -17, so 9 -13



**FOTOVOLTAIKA
PRO VÁS**

NÁVRH A REALIZACE FOTOVOLTAICKÝCH SYSTÉMŮ S DOTACÍ

☎ + 420 602 831 255

☎ + 420 736 624 953

✉ frantisekcerny@pvsolutions.cz

Medlice 20

671 40

www.pvsolutions.cz



Milí školáci a studenti,

zkuste s námi vyřešit hádanky a kvízy a získejte ceny

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi (**alespoň dvě musí být správné**) pošlete na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 31. července 2024 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotopovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

Uveďte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Nela Vognarová
- Eva Smejkalová
- Štěpánka Sklenská
- Eliška Skoupá
- Anna Vyrččilová

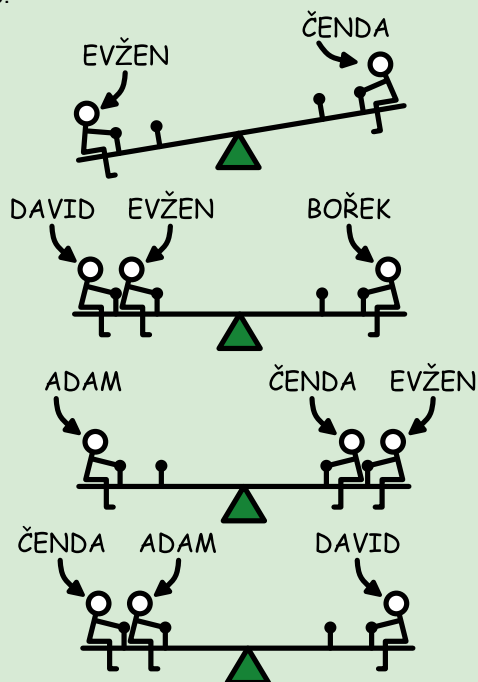
Autíčka

Každé autíčko při cestě domů vykreslilo jedno písmenko (úsek s písmenem je označen symboly očí). Vypište tato písmena do domečků a přečtěte si tajenku – šestipísmenné slovo.



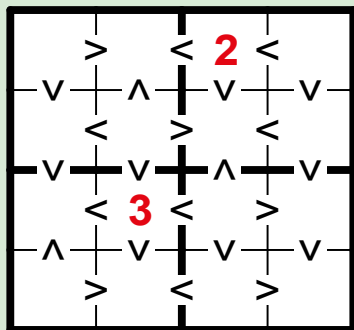
Houpačky

Pět kamarádů vyrazilo do parku na houpačky. Zjistěte, který z nich je nejtěžší a napište jeho jméno.



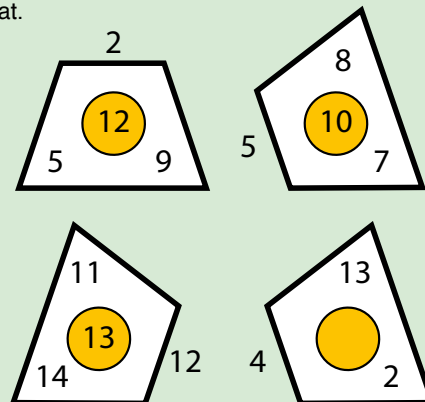
Sudoku větší než

Doplňte do mřížky číslice 1, 2, 3 a 4 tak, aby se stejná čísla neopakovala v žádném řádku, sloupci ani v silně ohraničené oblasti 2 x 2. Mezi sousedními políčky jsou symboly větší než (>) určující, které ze dvou vepsaných čísel je větší.



Číslo v kroužku

Vypočítejte číslo, které patří do prázdného kroužku v posledním obrazci. Napovíme, že budete sčítat a odčítat.



Obdivujeme práci lékařů

Proto finančně podporujeme ty, kteří v plném nasazení zachraňují životy a pečují o naše zdraví. Abychom stále měli kvalitní zdravotní péči.

Pomáháme tam, kde působíme.

ČEZ. Čistá Energie Zítřka.



**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA**

www.cez.cz/pomahame